

A large, stylized red flag graphic is positioned on the left side of the slide, partially overlapping the white background. The word "english" is faintly visible on the flag.

Internationale Arbeids- organisatie

**Brussel – ABVV – 2 oktober 2019
Pierre Coutaz – Espace International de la CGT**

De werknemerssituatie wereldwijd (cijfers IAO)

- ▣ Meer dan 40% werknemers zonder echt arbeidscontract
- ▣ 1 op 2 zonder pensioen
- ▣ Kinderarbeid : meer dan 150 miljoen kinderen
- ▣ 40 miljoen slaven
- ▣ 70% van de bevolking : geen echt sociale beschermingsstelsel
- ▣ Arbeidsongevallen/beroepsziekten : oorzaak van 2,3 miljoen sterfgevallen /jaar (= meer dan alle oorlogen en conflicten samen !!)

Grondwet IAO (1919): (uittreksels)

- « zonder sociale gerechtigheid kan geen duurzame en universele vrede bestaan »
- « gelijk loon voor gelijk werk »
- « de niet-goedkeuring door een natie van een echt menswaardig arbeidsstelsel belemmert de inspanningen van de andere naties die het lot van de arbeiders in hun eigen land wensen te verbeteren »

Verklaring van Philadelphia - 1944: (uittreksels)

- « arbeid is geen koopwaar »
- « armoede is een gevaar voor het welzijn van iedereen »
- « voorrang van de menselijke en sociale aspecten op economische en financiële overwegingen »
- « syndicale vrijheid en vrije meningsuiting zijn een noodzakelijke voorwaarde voor sociale vooruitgang »

Werking van de IAO

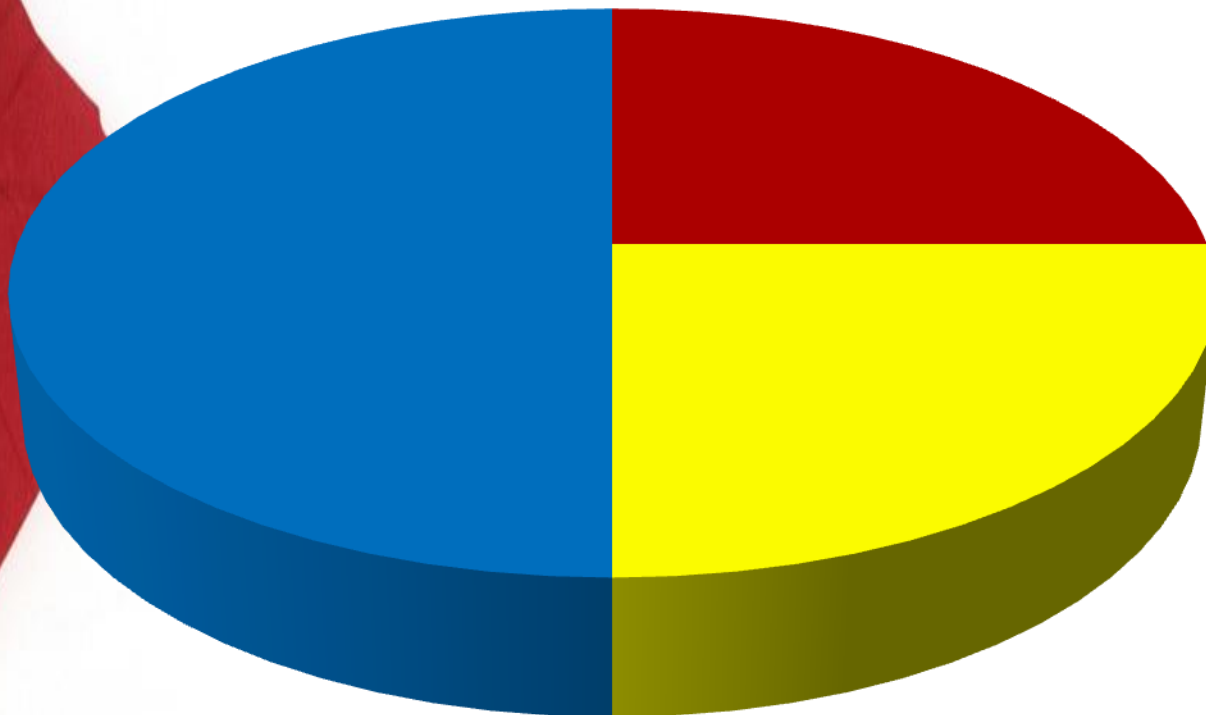
- ▣ Raad van Bestuur
(verkozen door de Conferentie)
- ▣ Internationaal Arbeidsbureau
(permanent orgaan)
- ▣ Internationale arbeidsconferentie
(jaarlijks)

Raad van Bestuur

Raad van Bestuur

composition

■ travailleurs

■ employeurs

■ etats

De werknemersgroep

De 3 basisopdrachten van de IAO

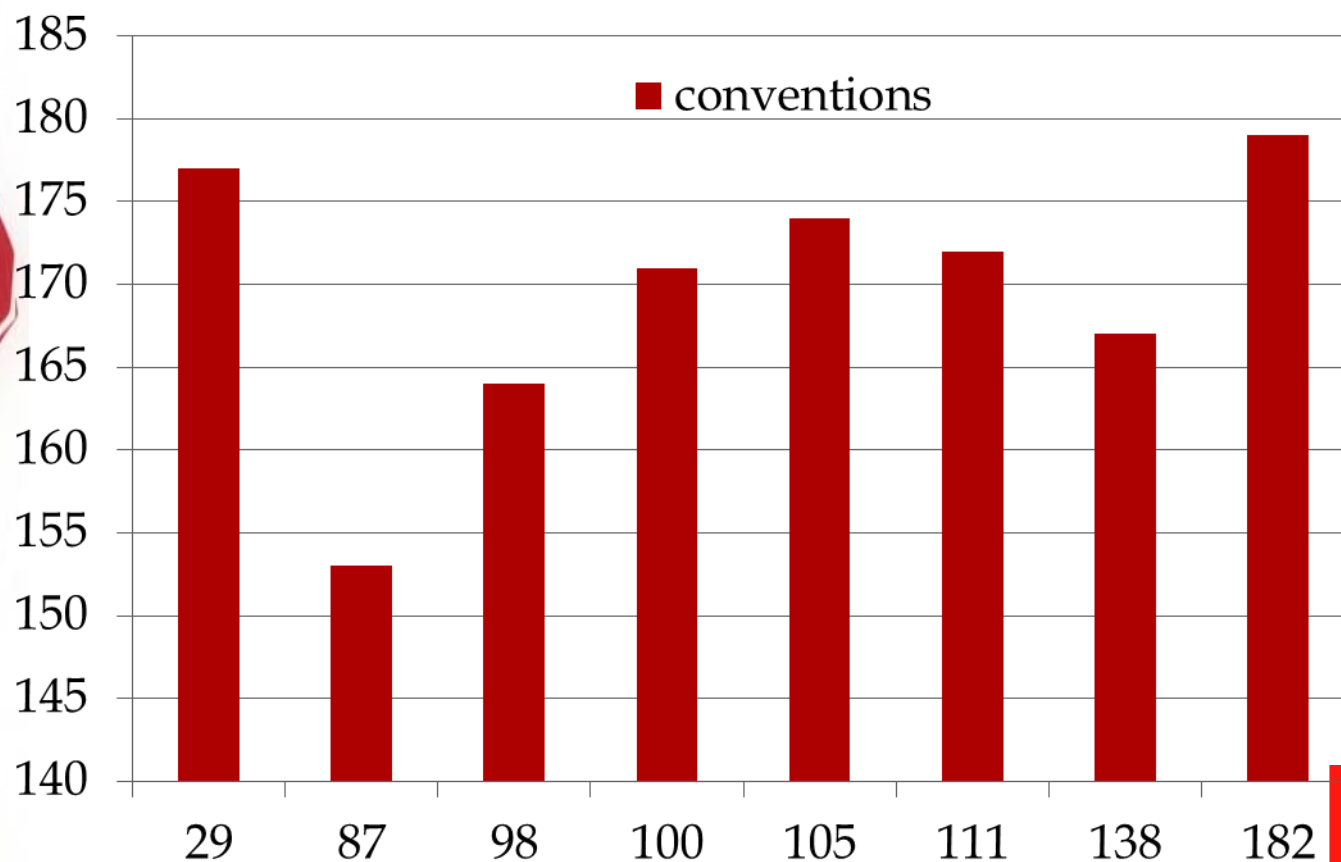
- ▣ De enige drieledige mondiale instantie (tripartisme): **187 Lidstaten**
- ▣ 3 functies:
  - **NORMEREND** : elk jaar in juni, vervolledigt of verbetert een conferentie een « internationale arbeidscode »
  - **CONTROLE** op de toepassing van de normen: 189 conventies, 200 aanbevelingen
  - **SOCIALE EXPERTISE** : 2000 hoge ambtenaren brengen studies en rapporten uit, evenals aanbevelingen aan de Staten, ...

De basisnormen van de IAO

- N° 87 vakbondsvrijheid en bescherming vakverenigingsrecht (1948)
- N° 98 recht op vereniging en collectieve onderhandelingen (1949)
- N° 29 dwangarbeid (1930)
- N° 105 afschaffing gedwongen arbeid (1957)
- N° 138 minimumleeftijd (1973)
- N° 182 ergste vormen kinderarbeid (1999)
- N° 100 gelijke verloning (1951)
- N° 111 discriminatie (1958)

Ratificatiegraad basisconventies

185 états

Controle op de toepassing van de normen

- Reporting Staten mbt de toepassing van de geratificeerde conventies
- Mogelijke stappen : opmerkingen, bezwaren, klachten
- Sancties ...
- Instanties gelast met de controle op de toepassing van de normen

Controle op de toepassing van de normen

4 instanties zijn gelast met de controle op de toepassing van de normen :

- Commissie voor de toepassing van verdragen en aanbevelingen
- Commissie toepassing van de normen van de conferentie
- Comité voor de syndicale vrijheid
- Raad van Bestuur IAB

De Expertencommissie voor de toepassing van de conventies en aanbevelingen

Deze Commissie is samengesteld uit 20 juristen, magistraten, rechtstreeks verkozen door het IAB en onafhankelijk van de Staat waaruit zij afkomstig zijn, en onderzoekt de nationale verslagen en de opmerkingen van de vakbonden en de werkgevers. Zij richt de verzoeken rechtstreeks tot de lidstaten en formuleert vervolgens opmerkingen die in een verslag openbaar worden gemaakt.

Commissie toepassing van de normen van de conferentie

Of, meer algemeen, « normencommissie » : deze tripartiete commissie (opgericht in 1926) onderzoekt per jaar ongeveer 25 gevallen, gemeenschappelijk gekozen door de werknemers en de werkgevers. Het rapport over deze gevallen wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de plenaire vergadering van de conferentie. Zo kunnen regeringen die de internationale normen overtreden, voor de Conferentie « gedaagd » worden – een niet te onderschatten drukingsmiddel. Elk jaar in juni, brengt de commissie een deel van de afgevaardigden bij de IAC samen.

Het Comité voor de syndicale vrijheid

Het Comité voor de syndicale vrijheid werd opgericht in 1951, in aansluiting op de goedkeuring van de conventies 87 en 98. Met, als taak, het onderzoeken van de klachten die melding maken van schendingen van de syndicale vrijheid en van het collectief onderhandelen. Het is opgericht in de schoot van de Raad van Bestuur en is samengesteld uit een onafhankelijke voorzitter en 3 vertegenwoordigers van elke opdrachtgever . Sinds zijn oprichting (60 jaar geleden) heeft het Comité meer dan 3 100 klachten onderzocht, als volgt verdeeld (geografisch gezien) :
Latijns-Amerika 49 % ; Europa 21 % ; Azië 12 % ; Afrika 12 % ; Noord-Amerika 6 %.

De Raad van Bestuur

Een speciale procedure stelt de RvB in staat klachten rechtstreeks te behandelen. Overeenkomstig de artikelen 24 en 26 van de IAO-statuten kunnen klachten rechtstreeks aan de IAO worden gericht wanneer zij betrekking hebben op bijzonder ernstige of symbolische gevallen. De RvB benoemt vervolgens een tripartiete commissie in haar schoot om deze te behandelen en kan zelfs een onderzoekscommissie afvaardigen in het land waarop de klacht betrekking heeft,

Enkele voorbeelden m.b.t. Frankrijk

- ▣ CNE (contract nieuwe aanwerving) in 2005
Niet rechtvaardiging ontslag en onrechtmatige proefperiode – schending Conventie 158
- ▣ Pensioenhervorming en stakingen in 2010
Onrechtmatig opeisen van stakers in de petroleumraffinaderijen – schending Conventie 87
- ▣ Arbeidswet 2016 en ordonnanties 2017
Omkeren hiërarchie van de normen – schending Conventies 87, 98, 100, 111 et 158

Contract 'nieuwe aanwerving' (CNE 2006) bij de IAO

- 02 /08/2005 : CNE via ordonnantie.
- 20/02/2006 : CPH Longjumeau roept, als eerste, de schending van C158 in.
- Lente 2006 : sterke intersyndicale mobilisatie tegen CPE/CNE.
- 14/11/2007 : de RVB van het IAB keurt een rapport goed dat oordeelt dat de proefperiode van 2 jaar en een niet gemotiveerd ontslag indruisen tegen art. 2b en 4 van Conventie 158 – dit n.a.v. een klacht door FO ingediend bij de RvB
- 25/06/2008 : afschaffing CNE

De pensioenhervorming en de stakingen van 2010 bij de IAO

- Herfst 2010 : sterke mobilisaties en talrijke stakingen tegen de pensioenhervorming.
- 22/10/2010 : opeisingsverordeningen van de prefect.
- 17/02/2011 : klacht CGT bij Comité Vakbondsvrijheid (CVV) tegen de onrechtmatige opeising van stakers in de petroleumraffinaderijen (schending van C87).
- Op de novemberzitting (2011) formuleerde het CVV volgende aanbeveling : « het comité verzoekt de regering niet langer zijn toevlucht te nemen tot deze unilateraal opgelegde maatregel (opeisen van stakers) ».

Arbeidswet 2016 en de ordonnanties van 2017 bij de IAO

- Lente 2016 : mobilisatie tegen de toekomstige arbeidswet
- 24/06/2016 : advies CODESC (VN) n.a.v. een klacht van de CGT i.v.m. repressie tegen de sociale beweging.
- 08/08/2016 : afkondigen arbeidswet
- 03/01/2017 : gemeenschappelijke klacht van de CGT en FO tegen meerdere aspecten van de wet die de Conventies 87, 98, 158 schendt (afwijkende bedrijfsonderhandelingen, belemmeren collectieve onderhandelingen, invoeren 3^e ontslagmotief).
- 01/02/2019 : aanvulling op de eerste klacht m.b.t. de ordonnanties van eind 2017, herhaling eerste motieven uitgebreid tot Conventions 100 en 111 (bedrijfsreferendum, barema uitkeringen, afschaffing CHSCT(± = CPBW) en gendergelijkheid op professioneel niveau).

Huidige inzet en risico's

- Werkgeversoffensief (sinds 2012) tegen stakingsrecht : kataliserende effect van de arresten Laval et Viking van het HvJ-EU
- De risico's verbonden aan het mechanisme tot herziening van de normen
- De roofzucht van de MNO's
- De « relaties » met de andere multilaterale organisaties

De nieuwe grenzen van de IAO

- De MNO's onderwerpen aan het internationale arbeidsrecht
- Het IMF, de Wereldbank, de WHO, de EU en de regionale instellingen onderwerpen aan het internationale arbeidsrecht
- Respect voor het internationaal arbeidsrecht als voorwaarde voor de wereldhandel
- Milieukwesties opnemen in de IAO-normen

Meer info ?

Bernard Thibault

**La troisième
guerre mondiale
est sociale**

LES EDITIONS
DE L'ATELIER

